

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndob/6/2025
Identifikačné číslo spisu:	1223200370
Dátum vydania rozhodnutia:	25.03.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1223200370.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Ivany Nemč ekovej a JUDr. Lenky Praženkovej v spore žalobcu Express Group a.s., Plynárenská 7/B, Bratislava, IČO: 35 795 123, zastúpeného JUDr. Alenou Madáčovou, Pohraničníkov 20, Bratislava, proti žalovanému E-P RAIL SRL., 31-33 Lacul Tei Blvd., Room 2, 2nd Floor, Apt. 8, District 2, Bukurešť, Rumunská republika, zastúpenému DUFINE LEGAL s.r.o, Bajkalská 9A, Bratislava, IČO: 56 675 551, o zaplatenie 597 929,42 eur s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. B2-25Cb/10/2023, o určenie miestnej príslušnosti podľa § 38 Civilného sporového poriadku, takto

rozhodol:

Spor vedený na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. B2-25Cb/10/2023 prejedná a rozhodne ako miestne príslušný Mestský súd Bratislava III.

Odôvodnenie

1. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky bol Mestským súdom Bratislava III predložený spis vedený pod sp. zn. B2-25Cb/10/2023 na rozhodnutie o miestnej príslušnosti podľa § 38 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. Predkladajúci súd uviedol, že žalobca v žalobe uviedol, že v predmetnej veci nie je možné uplatniť osobitú miestnu príslušnosť, preto je určená výlučná právomoc súdu podľa miesta, kde došlo ku skutočnosti, ktorá zakladá nárok z mimozmluvnej zodpovednosti. Predkladajúci súd mal za to, že v predmetnej veci je daná právomoc slovenských súdov, ale chýbajú kritériá na určenie miestnej príslušnosti, preto vec predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o miestnej príslušnosti.

3. Žalovaný v rámci jeho prvého procesného úkonu (vyjadrenie k žalobe), ktorý mu patrí, s poukazom na ust. § 41 CSP vzniesol námietku nedostatku miestnej príslušnosti konajúceho súdu, nestotožňujúc sa s tým, že by škoda mala vzniknúť v obvode sídla súdu žalobcu,

ako to tvrdí žalobca.

4. Podľa § 36 ods. 1 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

5. Podľa § 38 CSP, ak ide o spor, ktorý patrí do právomoci súdov Slovenskej republiky, ale podmienky miestnej príslušnosti chýbajú alebo ich nemožno zistiť, najvyšší súd určí, ktorý súd spor prejedná a rozhodne.

6. Podľa ust. § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného pojednania sporu.

7. Podľa § 41 CSP, súd skúma miestnu príslušnosť iba na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí; výlučnú miestnu príslušnosť skúma aj bez námietky na začiatku konania.

8. Podľa čl. 25 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12.12.2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej aj „Nariadenie č. 1215/2012“), ak sa účastníci zmluvy bez ohľadu na svoje bydlisko dohodli, že súd alebo súdy členského štátu majú právomoc na riešenie sporov, ktoré vznikli alebo môžu vzniknúť v súvislosti s konkrétnym právnym vzťahom, potom má právomoc tento súd alebo tieto súdy, pokiaľ dohoda nie je podľa právneho poriadku tohto členského štátu vecne neplatná. Táto právomoc súdu je výlučná, ak sa účastníci nedohodli inak. Dohoda o voľbe právomoci musí byť buď:

- a) písomná, alebo písomne potvrdená;
- b) vo forme, ktorá je v súlade s praxou, ktorú medzi sebou zaviedli účastníci zmluvy, alebo
- c) v medzinárodnom obchode vo forme, ktorá je v súlade so zvyklosťami, ktoré sú alebo majú byť účastníkom zmluvy známe, a ktorá je v takomto obchode dobre známa a pravidelne dodržiavaná účastníkmi, ktorí uzatvorili zmluvu typickú pre daný obchodný vzťah.

9. Z obsahu spisu je zrejmé, že sporové strany sa v čl. 8.6 Zásilateľskej zmluvy medzi sebou dohodli, že: „v zmysle článku 3 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES)

č. 593/2008 zo 17. júna 2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I) sa táto

Zmluva ako aj právne vzťahy vznikajúce z tejto Zmluvy riadia slovenským právnym poriadkom, najmä príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi Slovenskej republiky európskymi predpismi a medzinárodnými predpismi (Dohovor o medzinárodnej železničnej preprave (COTIF) v poradi ako je uvedené.

V prípade rozporu medzi ustanoveniami Zmluvy a dispozitívnymi ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov, platia ustanovenia Zmluvy“... a ďalej, že „Akékoľvek spory alebo nezhody vyplývajúce z tejto Zmluvy alebo v spojení s ňou, alebo porušenie, zánik alebo neplatnosť tejto Zmluvy (ďalej len „Spor“) sa riešia a s konečnou platnosťou sa o nich rozhodne tak, ako to určuje tento bod 8.6. Zmluvné strany sa v dobrej viere pokúsia vyriešiť akýkoľvek Spor rokovaním bez toho, aby sa uchýlili k rozhodcovskému konaniu.

V prípade Sporu je každá zmluvná strana povinná doručiť druhej strane písomné oznámenie (ďalej len „Oznámenie o spore“), v ktorom navrhne, aby sa zmluvné strany pokúsili vyriešiť spor rokovaním. Ak sa spor do tridsiatich (30) dní od doručenia Oznámenia o spore protistrane nevyrieši, zmluvné strany sa dohodli, že všetky spory, ktoré medzi nimi vzniknú

z právnych vzťahov vzniknutých na základe tejto Zmluvy alebo súvisiacich s touto Zmluvou, vrátane sporov o platnosť, výklad a zánik tejto Zmluvy, predložia na rozhodnutie príslušnému súdu Slovenskej republiky, a to súdu podľa sídla Zasielateľa“.

10. Ustanovenie § 41 CSP určuje, že súd skúma miestnu príslušnosť iba na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí; výlučnú miestnu príslušnosť skúma aj bez námietky na začiatku konania. Jazykovým a systematickým výkladom možno dôjsť k názoru, podľa ktorého sa ustanovenie § 38 CSP môže uplatniť

len v prípade, ak pôjde o výlučnú miestnu príslušnosť alebo ak žalovaný vzniesol námietku miestnej nepríslušnosti (resp. námietku neexistencie miestnej príslušnosti, resp. po začatí konania podal návrh na určenie príslušného súdu), a to s poukazom na ustanovenie § 41 CSP, ktoré je zaradené v časti "Skúmanie príslušnosti". V danej veci samotný žalovaný vo svojom podaní z 2.12.2024 (č. l. 796) výslovné uvádza, že nenamietá právomoc slovenských súdov, ale s poukazom na § 41 CSP spochybňuje miestnu príslušnosť konajúceho súdu predovšetkým z dôvodu neexistencie relevantného kritéria na jej určenie

(z dôvodu, že namietá vlastnú pasívnu vecnú legitimitáciu a popiera všetky vznesené žalobné nároky, tvrdí najmä neexistenciu nároku na náhradu škody či ušlého zisku, ktoré mali žalobcovia vzniknúť s poukazom na zmluvu uzavretú medzi stranami po jej ukončení).

11. Keďže postupu podľa § 38 CSP predchádza zistenie, či ide o spor, ktorý patrí do právomoci slovenských súdov, Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že žalovaný je zahraničnou právnickou osobou so sídlom v členskom štáte Európskej únie.

Preto najvyšší súd aplikoval pri skúmaní právomoci slovenského súdu a určení miestne príslušného slovenského súdu Nariadenie č. 1215/2012, konštatujúc, že v danom prípade ide o spor, ktorý patrí do právomoci súdov Slovenskej republiky podľa § 3 CSP, keďže sú splnené podmienky určenia právomoci podľa čl. 25 a 26 Nariadenia č. 1215/2012 (voľba právomoci ako aj nevzniesenie námietky nedostatku právomoci pri prvom úkone žalovaného).

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky po zvážení všetkých okolností dospel k záveru, že v súlade so zásadami hospodárnosti, účelnosti a efektívnosti civilného sporového konania, ako aj s prihliadnutím na kontraktnú preferenciu strán sporu, je v prejednávacom spore najvhodnejším určiť ako miestne príslušný Mestský súd Bratislava III, ktorý už vykonal prvé procesné úkony a je s vecou oboznámený.

13. Vzhľadom na splnenie podmienky právomoci slovenských súdov v danej veci a vzhľadom na chýbajúce podmienky určenia miestnej príslušnosti, ktorú nie je možné určiť podľa § 15 CSP, Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 38 CSP určil na prejednanie a rozhodnutie danej veci Mestský súd Bratislava III.

14. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.